

Kunnskapsdepartementet

Deres ref
14/3868

Vår ref
2015/898

Dato
07.05.2015

Høringsuttalelse - Endringer i forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger

Vi viser til brev fra Kunnskapsdepartementet, datert 20.01.15, hvor forslag til endringer i forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger ble sendt på høring.

Universitetet i Bergen (UiB) har høy prioritet for forbedring av ansettelses- og opprykksprosesser, fordi vi mener at dette vil gi oss ansatte med økt vitenskapelig kompetanse og høyere kvalitet i forskning og undervisning. Det er viktig at UiB som institusjon kan utvikle sine egne oppgaver, profiler og ambisjoner som akademisk institusjon, gjennom å kunne stille institusjonsrelevante krav i våre egne ansettelses- og opprykksprosesser. UiB støtter derfor intensjonene bak de foreslåtte endringene i forskriften. Vi er i det vesentlige enig i beskrivelsene av ulempene ved en nærmest automatisk forpliktelse til å legge til grunn eksterne sakkyndighetsbedømmelser ved interne opprykksøknader.

Opprykk til høyere stilling kan bare gis på bakgrunn av kompetansevurdering av en bedømmingskomité institusjonen selv har oppnevnt eller godkjent.

Universitet er enig i departementets forslag.

I høringsbrevet peker departementet på at man ved utlysninger av stillinger kan stille spesifikke krav til søkerne utfra institusjonelle behov i den konkrete stillingen, som kommer i tillegg til de generelle vitenskapelige kompetansekrav som følger av nasjonale og internasjonale standarder. En tilsvarende mulighet for å stille institusjonelle krav ved opprykk mangler i dag, og UiB mener det er riktig å åpne mulighet for dette i forskriften. UiB mener imidlertid at det er viktig å holde fast på at de institusjonelle kravene ikke kan erstatte de generell nasjonale og internasjonale standarder for vitenskapelig kompetansenivå i de ulike stillingskategoriene, men kun komme i tillegg til dem. Det er bare på den måten man kan opprettholde kravene til vitenskapelig kompetanse, og samtidig tilpasse kvalitetskravene i den enkelte institusjonen. Dette bør derfor komme klart til uttrykk i forskriften, fordi UiB frykter at det ellers kan utvikle seg en slags tredje «lokale standard» for vitenskapelig kompetansebedømmelse. I verste fall vil dette kunne medføre at systemet med konforme, generelle internasjonale og nasjonale standarder for vitenskapelig kompetanse, vil kunne bli brutt av lokale institusjonelle interesser.

UiB mener videre at det er på sin plass å understreke at ansettelse og opprykk er to vidt forskjellige systemer, med ulike utgangspunkt, prosedyrer og resultater. Etter UiBs oppfatning bør det derfor vurderes om det er hensiktsmessig å legge opp til å ha felles generelle stillingskrav for ansettelse og opprykk, slik det fremgår av høringsbrevet. Vi mener også at det er uheldig at endringen i opprykksreglementet for å gi ny mulighet for institusjonelle krav, knyttes opp til forskriftens kapittel 1 om kriterier for ansettelse, ettersom de institusjonelle behovene ved ansettelser allerede er ivaretatt gjennom de krav som stilles gjennom utlysningene.

Bestemmelsen om at det ved kunngjøring av ledig stilling på lavere nivå enn førsteamanuensis og førstelektor skal opplyses om at det er adgang til å søke om opprykk til førsteamanuensis og førstelektor, oppheves.

Universitetet støtter departementets forslag.

Overgangsordningene mellom de to karriereveiene oppheves.

Universitetet slutter seg til departementets forslag.

Ansatte amanuenser, høyskolelektorer og universitetslektorer må ha tiltrådt fast stilling eller åremålsstilling og ha minst halv stilling for å kunne søke om opprykk til førstelektor eller førsteamanuensis.

Universitetet støtter i hovedsak forslaget. Det er naturlig at det stilles like krav ved opprykk til førstelektor og førsteamanuensis som ved opprykk til dosent og professor.

I bedømningskomiteer med opprykk kan ikke medlem fra egen institusjon inneha ledervervet.

Universitetet ser både fordeler og ulemper ved dette forslaget. En positiv effekt vil for eksempel være at endringen styrker tilliten til ordningen ved at man unngår kollegavurdering i mindre fagmiljø, noe som vil styrke kravet om uhildethet i opprykkssakene. Samtidig er god kjennskap til institusjonens retningslinjer et viktig element i vurderingsprosessen, også med tanke på administrative prosesser og oppfølging. Ved å legge opp til bruk av ekstern komiteleder vil institusjonen selv ha mindre påvirkning med tanke på krav til saksbehandlingstid for vurdering av søknadene og krav for tilsetting i stillingene. Noen fagmiljø har også gode erfaringer med bruk av felles komiteer hvor lederen har vært ved et søsterfakultet, en ordning som kan være vanskelig å videreføre dersom de foreslåtte endringer blir vedtatt.

Øvrige kommentarer

Vi vil også trekke frem som positivt at departementet i forslag til ny § 2-2 (13) presiserer at det er et vilkår at bedømmelseskomiteen enstemmig erklærer søkeren *utvilsomt* professorkompetent for at opprykk skal kunne gis.

Til høringsutkastets § 2-2 (4) kommenteres at det bør vurderes om det er nødvendig med innsending av søknader i flere eksemplarer. Det er ønskelig med elektroniske søknader og vedlegg som gir effektiv behandling og redusert saksbehandlingstid.

§ 2.2 (8) foreslås fjernet - «For førsteamanuensis eller høyskoledosent som har oppnådd kompetanseerklæring for professor II-stilling, og som søker om opprykk, skal det foreta ny bedømmelse.» UiB ønsker at det fortsatt presiseres i forskriften at II-kompetanse ikke gir grunnlag for opprykk i hovedstilling.

Vennlig hilsen

Dag Rune Olsen
Rektor

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

